

Porez na dobit - Porezna prijava i plaćanje poreza na dobit u Republici Hrvatskoj

Grizelj, Andrea

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:047877>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-27**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić](#) - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

ANDREA GRIZELJ

POREZ NA DOBIT
POREZNA PRIJAVA I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U REPUBLICI
HRVATSKOJ

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

POREZ NA DOBIT

POREZNA PRIJAVA I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U REPUBLICI
HRVATSKOJ

Mentor:

Dario Lešić, univ. spec. oec., pred.

Studentica:

Andrea Grizelj

Naziv kolegija:

TEMELJI POREZNOG SUSTAVA

JMBAG studenta:

0234057104

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	1
ABSTRACT	2
1. UVOD	3
2. POREZI OPĆENITO.....	5
2.1 PODJELA JAVNIH PRIHODA	5
2.2 OBILJEŽJA POREZA	6
2.3 POREZNI SUSTAV	6
3. POREZ NA DOBIT.....	9
3.1 RAZVOJ POREZA NA DOBIT U RH.....	10
3.2 POREZNI OBVEZNIK	13
3.3 UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE	15
3.3.1 RAZLIKE U POREZNOJ I RAČUNOVODSTVENOJ OSNOVICI.....	20
3.3.2 STALNE RAZLIKE	20
3.3.3 PRIVREMENE RAZLIKE	22
3.4 POREZNI GUBITAK.....	22
3.5 POREZNA STOPA.....	29
3.6 POREZNO RAZDOBLJE.....	30
4. POREZNA PRIJAVA	32
4.1 ROKOVI PODNOŠENJA PRIJAVE.....	34
4.2 PRILOZI POREZNOJ PRIJAVI.....	35
4.3 OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT.....	39
5. PODNOŠENJE PRIJAVE I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U UVJETIMA POSEBNIH OKOLNOSTI	41
6. ZAKLJUČAK.....	44
7. IZJAVA.....	45
8. LITERATURA.....	46
8.1 KNJIGE	46
8.2 ČASOPISI I GLASILA.....	46
8.3 INTERNETSKI IZVORI	47
8.4 ZAKONI I PROPISI	47
9. POPIS SLIKA I GRAFIKONA	48
9.1 POPIS SLIKA.....	48
9.2 POPIS GRAFIKONA	48

SAŽETAK

Porezni sustav Republike Hrvatske od svojih početaka prolazi kroz brojne reforme, posebice nakon ulaska u Europsku uniju. Porez na dobit, kao dio tog sustava, također doživljava česte izmjene zakonskih regulativa koje definiraju njegovo ubiranje, a sve s ciljem poreznog i administrativnog rasterećenja. Prihodi od poreza na dobit nisu visoki u odnosu na ostale državne prihode, ali je bitno da porezne politike olakšavaju poduzetnicima njihovo poslovanje, jer se na taj način razvija pozitivna poduzetnička klima, privlače investicije, od čega u konačnici, dobit imaju svi građani.

Ovaj rad prikazuje mjesto i ulogu poreza na dobit u poreznom sustavu i zakonsku regulativu koja ga uređuje. Uz neke primjere iz prakse, pojašnjava osnovne pojmove vezane uz porez na dobit, poreznu prijavu i metode utvrđivanja porezne osnovice i porezne obveze, kao i utjecaj posebnih okolnosti na oporezivanje.

Ključne riječi: porez na dobit, zakonske izmjene, porezna prijava, porezna obveza, posebne okolnosti

CORPORATE INCOME TAX - TAX RETURN AND THE PAYMENT OF CORPORATE INCOME TAX IN THE REPUBLIC OF CROATIA

ABSTRACT

Since its beginnings, the tax system of the Republic of Croatia has undergone numerous reforms, especially after joining the European Union. Corporate income tax, as part of this system, is also experiencing frequent changes within legal regulations that define its collection, all with the aim of tax and administrative relief. Corporate income tax revenues are not high when compared to other state revenues, however, it is important that tax policies facilitate business operations for entrepreneurs. This creates a positive entrepreneurial climate and attracts investments, which ultimately benefits all citizens.

This paper presents the place and role of corporate income tax in the tax system, and the legislation that regulates it. With some practical examples, it clarifies the basic concepts related to corporate income tax, tax return and methods of assessing tax liability and tax base, as well as the impact of exceptional circumstances on taxation.

Keywords: corporate income tax, changes within legal regulations, tax return, tax liability, exceptional circumstances

1. UVOD

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku od 8. svibnja 2020. godine, u Republici Hrvatskoj registrirano je 283 467 pravnih osoba, od čega su 209 253 trgovačka društava, a njih 130 152 je aktivno. Trgovačka društva (uz još neke pravne i fizičke osobe), poslovno aktivna, po osnovi obavljanja djelatnosti obvezna su plaćati, uz ostala davanja, porez na dobit. Često je slučaj da poduzetnici nespremni ulaze u svijet poduzetništva, bez dovoljno znanja o svojim obvezama.

Ovim radom cilj je pobliže predstaviti zakonski okvir oporezivanja dobiti, njegove promjene kao i proces sastavljanja i podnošenja porezne prijave, utvrđivanja porezne obveze i podmirivanja odnosno plaćanja, kako utvrđene porezne obveze tako i akontacija za buduća razdoblja.

Rad je sačinjen od pet poglavlja i nakon uvoda u njegovu tematiku u prvom, u drugom poglavlju „POREZI OPĆENITO“ opisuje pojmove poreza i poreznog sustava općenito radi lakšeg poimanja samog poreza na dobit i njegova mjesta u poreznom sustavu Republike Hrvatske.

Treće poglavlje „POREZ NA DOBIT“, nakon osvrta na izmjene zakonskih odredbi u oporezivanju dobiti kroz povijest, objašnjeni su bitni elementi poreza na dobit – pojam poreznog obveznika, utvrđivanja porezne osnovice, porezne stope i poreznog razdoblja uz primjer utvrđivanja poreznih obveza kod ispravka PD obrasca za 2019. godinu obveznika ABC d.o.o.

U četvrtom dijelu rada, pod naslovom „POREZNA PRIJAVA“, biti će prikazan proces vezan uz obrazac porezne prijave (obrazac PD), njenog sastavljanja i podnošenja, a kasnije i načina plaćanja porezne obveze utvrđene temeljem podnesene prijave poreza na dobit.

Nije moguće zaobići i ne spomenuti ovogodišnju epidemiološku situaciju izazvanu bolešću Covid-19 u kontekstu poreza i poreznih obveza, jer je izazvala ogromne poremećaje u poslovanju svih kategorija poduzetnika, što je za posljedicu imalo velike poteškoće u podmirivanju njihovih poreznih, ali i ostalih obveza. Specifičnosti podnošenja porezne prijave za 2019. godinu i plaćanja poreza na dobit u 2020. godini obzirom na promjene regulirane Općim poreznim zakonom („Narodne novine“ br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 - dalje u tekstu: OPZ) radi nastanka posebnih okolnosti, obrađene su u posljednjem dijelu rada, petom poglavlju naslova „**PODNOŠENJE PRIJAVE I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U UVJETIMA POSEBNIH**

OKOLNOSTI“ uz prikaz utjecaja zakonskih odredbi na primjeru porezne prijave obveznika XY d.o.o.

Ovaj završni rad je teorijski i prilikom njegova nastajanja korišteni su članci objavljeni u stručnoj literaturi, stručnim časopisima i glasilima (Internet izdanja), te su konzultirane i službene Internet stranice Porezne uprave, Ministarstva financija i Financijske agencije.

2. POREZI OPĆENITO

Može se reći da, u različitim oblicima, porezi postoje od kada postoji i civilizacija. Kako se društvo razvijalo, rasla je i potreba za prihodima namijenjenim zajedničkim, javnim potrebama. Danas je nezamislivo funkcioniranje bilo kojeg sustava u suvremenoj državi bez ubiranja poreza.

Prema Šimurini, Dražić Lutilsky, Barbić i Dragija Kostić (2018), javni prihodi se razlikuju od države do države radi utjecaja raznih čimbenika (ustavnog uređenja, veličine teritorija, broja stanovnika, veličine javnog sektora, obujma nadležnosti države, stupnja centralizacije odnosno decentralizacije, pripadnosti nekim ekonomskim asocijacijama i sl.), no ipak, kod svih sustava postoje zajednička obilježja javnih prihoda jer su oni novčani prihod države namjenjen za podmirenje javnih potreba. Ubiru se pretežito iz dohotka i, rjeđe, iz imovine.

2.1 PODJELA JAVNIH PRIHODA

Šimurina i suradnici (2018:20) navode da se za javne prihode „relevantnom može smatrati njihova podjela na:

1. izvorne (vlastite) i neizvorne (izvedene) prihode,
2. redovite i izvanredne prihode,
3. namjenske i nenamjenske
4. prihode širih i prihode užih teritorijalnih jedinica“.

Dvije osnovne skupine u koje možemo podijeliti javne prihode su porezni prihodi, koji su ujedno najznačajniji prihodi u suvremenim državama, i neporezni prihodi.

U skupinu poreznih prihoda ubrajamo sve vrste poreza (porez na dohodak, porez na dobit, porez na dodanu vrijednost - PDV, trošarine, poreze na imovinu, carine).

Neporezni javni prihodi obuhvaćaju doprinose (za mirovinsko i zdravstveno osiguranje), pristojbe ili takse i ostale neporezne javne prihode.

2.2 OBILJEŽJA POREZA

Da bi se javni prihod smatrao porezom, kumulativno moraju biti zadovoljena sljedeća obilježja: „prisilnost poreza, izvedenost poreza, nepovratnost poreza, odsutnost neposredne naknade, nedestiniranost, ubiru se u javnom interesu, ubiru se u novčanom obliku“ (Šimurina i sur., 2018:26)

2.3 POREZNI SUSTAV

Porezni sustav neke države obuhvaća sve porezne oblike kao i način njihove regulacije. Hrvatski porezni sustav je od svog početka, 1. siječnja 1994. godine, doživio podosta promjena. Takva nestabilnost poreznog sustava ne doprinosi njegovoj učinkovitosti, već upravo suprotno. Česte promjene zakonskih propisa koji uređuju oporezivanje različitih poreznih objekata, djeluju zbunjujuće, kako na porezne subjekte tako i na službene osobe koje te propise moraju provoditi.

Iako postoji više kategorizacija poreza, Cipek i Eljuga (2019:34) osnovnu podjelu poreza vrše na „izravne i neizravne, prema njihovim osnovnim značajkama“.

Izravni porezi prikupljaju se od osoba koje uistinu i snose teret, za razliku od neizravnih koji se naplaćuju od osoba koje prebacuju teret na druge.

Za poreze unutar poreznog sustava RH, Cipek i Eljuga (2019:36) koriste sljedeću kategorizaciju:

1. „izravni porezi (stjecanje)
 - Porez na dohodak
 - porez na dobit
 - porez na nasljedstva i darove
 - prirez porezu na dohodak
2. neizravni porezi (potrošnja)
 - PDV
 - porez na potrošnju
 - porez na promet nekretnina
 - posebni porez na promet (trošarine)

3. imovinski porezi (posjedovanje)

- porez na kuće za odmor
- porez na plovila

4. ostali porezi

- porez na korištenje javnih površina
- porez na automate za zabavne igre
- porezi na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću
- naknada za priređivanje nagradnih igara¹

Slika 1 Porezni sustav u republici Hrvatskoj

Izvor: Cipek i Eljuga, 2019

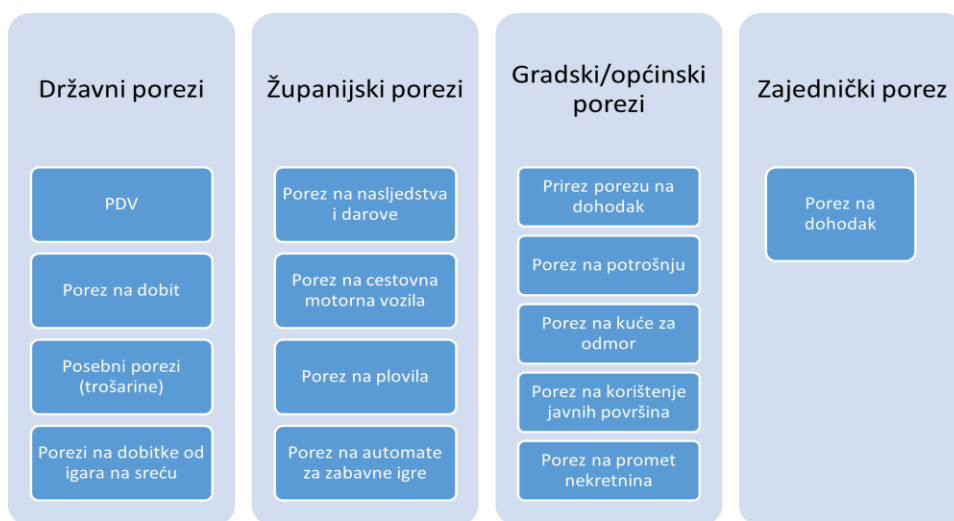
¹ Cipek i Eljuga. *Izravni, neizravni i imovinski porezi – povijesni pregled, značajke i komparativna analiza*. (2019:36)

Slika 2 Izravni porezi u Republici Hrvatskoj

Izvor: Cipek i Eljuga, 2019

Prema pripadnosti porezi se mogu kategorizirati na „državne poreze – pripadaju državnom proračunu, županijske poreze – pripadaju županijskim proračunima ili proračunu grada Zagreba, gradske ili općinske poreze – pripadaju gradskim ili općinskim proračunima, zajedničke poreze – dijelom pripadaju županijskim i dijelom gradskim/općinskim proračunima“ (Cipek i Eljuga, 2019:38).

Slika 3 Podjela prema pripadnosti državnim/županijskim/gradskim/općinskim proračunima

Izvor: Cipek i Eljuga, 2019

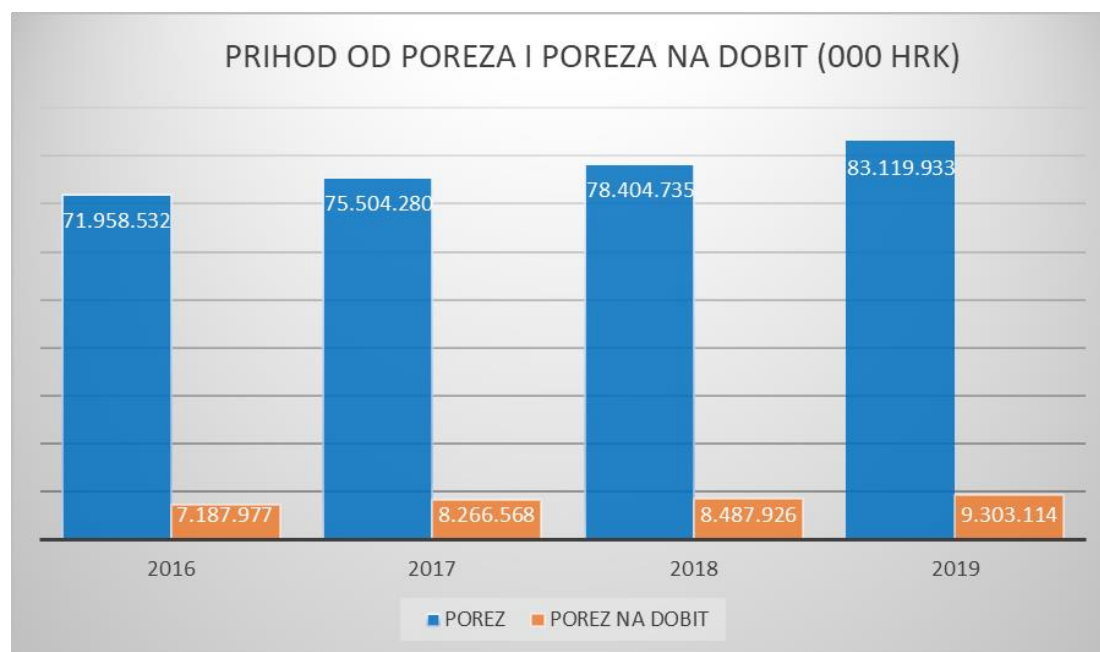
3. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit pripada skupini državnih poreza (Slika 3), što znači da prihod od oporezivanja dobiti u cijelosti pripada državnom proračunu.

Oporezivanje dobiti regulirano je Zakonom o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 - dalje u tekstu: Zakon) i Pravilnikom o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20 – dalje u tekstu: Pravilnik).

Iako prihod od poreza na dobit ne zauzima veliki udio u ukupnosti državnih prihoda od poreza u RH (vidi Grafikon 1), Banović, Blažić i Drezgić „ističu kako porezna politika (izražena najčešće kroz porez na dobit) ima veće značenje kod privlačenja stranih ulagača, posebno u novim zemljama članicama Europske unije“.²

Grafikon 1 Prikaz prihoda od poreza ukupno i prihoda od poreza na dobit od 2016. do 2019.

Izvor: Izradila autorica prema podacima Ministarstva Financija (2019.)

² Banović, I., Blažić, H. i Drezgić, S. (2020). Utjecaj poreza na dobit na kretanje izravnih stranih ulaganja u zemljama članicama europske unije. *Zbornik Veleučilišta u Rijeci*, 8 (1), 41-58. <https://doi.org/10.31784/zvr.8.1.3>

3.1 RAZVOJ POREZA NA DOBIT U RH

Povijesni razvoj zakonske regulative koja uređuje oporezivanje dobiti opisuju autori Jelčić i Bejaković (2012). Prvotno se oporezivanje dobiti temeljilo na Zakonu o neposrednim porezima, iz 1990. godine i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Republike Hrvatskoj i jedinicama lokalne samouprave i stopama republičkih poreza (NN 73/91) gdje su „pravne i fizičke osobe plaćale porez na dobit po stopi od 35%, a ako su obveznici plaćanja ovog poreza bile strane pravne i fizičke osobe, stopa koja se primjenjivala na njih, iznosila je 17,5%.“³

1. siječnja 1994. godine stupio je na snagu Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 109/93), kojim se porez na dobit u Hrvatskoj prvi put uređuje posebnim zakonom. Stopa poreza na dobit bila je utvrđena u visini od 25% i ostala tako do kraja 1996. godine.

Kako navode Kliska i Santini (2006:52), „od 1997. do 2001. godine stopa je povećana sa 25% na 35% s ciljem da se stopa tog poreza izjednači sa stopom poreza na dohodak“, a uveden je novi institut zaštitne kamate.⁴

2001. godine stopa poreza na dobit smanjena je na 20% i ukinuta je zaštitna kamata. Obzirom se smatralo da je primjenom zaštitne kamate došlo do odljeva vlastitog kapitala obveznika isplatama dividendi koje se nisu oporezivale, ukidanjem zaštitne kamate uvodi se oporezivanje dividendi po stopi od 15% na isplate inozemnim, i domaćim fizičkim osobama.

U siječnju 2004. godine nastupaju nove promjene u vidu ukidanja poreza na dividende i udjele u dobiti s namjerom da se poveća interes za ulaganje kapitala u vrijednosne papire zbog financiranja razvoja gospodarske djelatnosti i tekućeg poslovanja.

³ Jelčić i Bejaković. (2012:138). Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj. Preuzeto s <https://www.ijf.hr/upload/files/file/knjige/bejakovic-jelcic.pdf> (10.10.2020)

⁴ „Zaštitna kamata izračunavala se tako da se ukamaćivao vlastiti kapital zaštitnom kamatnom stopom i za tako izračunani iznos zaštitnih kamata umanjivala osnovica poreza na dobit. Visinu zaštitne kamatne stope činila je stopa rasta proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda uvećana za 3%. Ako se prilikom utvrđivanja osnovice poreza na dobit – kad se ona umanjuje za zaštitnu kamatu, pokaže gubitak, tako iskazani gubitak prenosi se u sljedeće porezno razdoblje i ukamaćuje se. Pravo na prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje bilo je ograničeno na rok od 5 godina, a porezni obveznik koji ni tijekom 5 godina nije ostvario oporezivu osnovicu poreza na dobit, gubio je pravo na odbitak iskazanoga gubitka.“ (Jelčić i Bejaković. 2012:172. Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj <https://www.ijf.hr/upload/files/file/knjige/bejakovic-jelcic.pdf>)

Od 1. siječnja 2005. godine Zakon o porezu na dobit prolazi kroz nekoliko izmjena, koje se prema Dominiću, Grebenar i Herceg (2019:5) „mogu podijeliti u tri faze:

1. od početka primjene (1.1.2005. godine) do pristupanja Hrvatske Europskoj uniji (EU)
2. od pristupanja EU do početka porezne reforme 2016. godine
3. provođenje porezne reforme nakon 2016. godine.“

U prvoj fazi su brisane odredbe koje propisuju olakšice, oslobođenja i poticaji jer su mogućnosti korištenja poreznih olakšica uređeni posebnim propisima⁵, implementirana Direktiva Vijeća 2009/133/EZ od 19.10.2009.⁶, implementirana Direktiva Vijeća 2003/49/EZ od 3.6.2003.⁷, implementirana Direktiva Vijeća 2011/96/EU od 30.11.2011.⁸

U sljedećoj fazi nastavljen je usklađivanje s pravnom stečevinom EU.

Treća faza donosi snižavanje porezne stope na 18% (za ostvareni prihod preko 3 milijuna kuna) i 12% (za ostvareni prihod do 3 milijuna kuna), utvrđivanje porezne osnovice prema novčanom načelu, mogućnost plaćanja poreza u paušalnom iznosu za neprofitne organizacije, usklađivanje s Direktivom Vijeća 2016/1164 od 12.7.2016.⁹

Posljednje izmjene i dopune Zakona („Narodne novine“ br. 121/19) učinjene su kao nastavak spomenute porezne reforme 2016. godine, a odnose se na snižavanje stope od 12% za obveznike koji ostvare prihod do 7,5 milijuna kuna. Tako je „dodatnih 10.000 malih i srednjih poduzetnika odnosno ukupno 93% obveznika poreza na dobit u primjeni stope od 12%“.¹⁰

⁵ Neki od tih propisa su: Zakon o poticanju ulaganja („Narodne novine“ br. 102/15, 25/18, 114/18, 32/20); Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu („Narodne novine“ br. 109/07, 134/07, 152/08, 14/14); Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte („Narodne novine“ br. 64/18)“.

⁶ Odnosi se na „zajednički sustav oporezivanja koji se primjenjuje na spajanja, podjele, djelomične podjele, prijenos imovine i zamjenu dionica društava iz različitih država članica te na prijenos sjedišta SE-a ili SCE-a iz jedne države članice u drugu“ (Dominić i sur., 2019:5).

⁷ Odnosi se na „zajednički sustav oporezivanja isplata kamata i licencija između povezanih trgovačkih društava različitih država članica, početak primjene nakon pristupanja RH EU“ (Dominić i sur., 2019:5).

⁸ „Direktiva o zajedničkom sustavu oporezivanja koji se primjenjuje na matična društva i društva kćeri iz različitih država članica, ali odredba se počela primjenjivati 1.6.2013“ (Dominić i sur., 2019:6).

⁹ „Direktiva o utvrđivanju pravila protiv praksi izbjegavanja poreza kojima se izravno utječe na funkcioniranje unutarnjeg tržišta“ (Dominić i sur., 2019:6).

¹⁰ Izvor: MF.Obrazloženje Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. i projekcija za 2021. i 2022. Vlade RH <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/proracun/2020/Obrazlozenje%20Drzavnog%20proracuna%20Republike%20Hrvatske%20za%202020.%20i%20projekcija%20za%202021.%20i%202022..pdf> (pristupano 14.10.2020.)

Isti je iznos propisan i kao prag za mogućnost utvrđivanja porezne osnovice prema novčanom načelu i mogućnost obračunavanja i plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu (Grebenar, Dominić i Herceg, 2020).

Također su bitno promijenjeni uvjeti za „fizičku osobu, koja obavlja neku samostalnu djelatnost po osnovi koje je obveznik poreza na dohodak, postaje obveznik poreza na dobit. Tako sada, prema čl. 2. st. 4. Zakona, fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost po osnovi koje je obveznik poreza na dohodak, postaje obveznik plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7,5 milijuna kn“¹¹ (Herceg, 2020:35). Ostala tri uvjeta (visinu ostvarenog dohotka, vrijednost dugotrajne imovine i broj zaposlenih) su brisana. Međutim, Herceg (2020:35) napominje da se „obveza plaćanja poreza na dobit umjesto poreza na dohodak za fizičke osobe, koje obavljaju neku samostalnu djelatnost, za 2020. godinu utvrđivala uvažavajući novi prag ostvarenih primitaka od 7,5 milijuna kn, a ne 3 milijuna kn primitaka u 2019. godini“.¹²

U travnju 2019. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ br. 40/19 – dalje u tekstu: ZTD) koji donosi novi institut **prestanka društva po skraćenom postupku bez likvidacije**¹³, te su i izmjene u Zakonu o porezu na dobit povezane sa tom izmjenom.

Do stupanja na snagu novih izmjena Zakona 1. siječnja ove godine „ni ZTD, a ni Zakon o računovodstvu ne predviđa obvezu sastavljanja financijskih izvješća za slučaj prestanka društva po skraćenom postupku bez likvidacije“¹⁴ (Guzić, 2019:55). Predavanje prijave poreza na dobit za društvo koje se briše iz sudskog registra bez postupka likvidacije također, te za takva društva *de facto* nije bilo obveze predaje porezne prijave i financijskih izvješća. Radi neusklađenosti ZTD-a s drugim propisima, trgovačka društva su počela primjenjivati propisane uvjete za danu mogućnost skraćenog postupka i donositi odluke o prestanku bez likvidacije, ali nije bilo jasno propisanog

¹¹ Herceg, (2020:35)

¹² Herceg, (2020:35)

¹³ Članak 472.a – 472.f Zakon o trgovačkim društvima („NN“ br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19)

¹⁴ Guzić, (2019:55)

načina izvještavanja od travnja 2019. godine do početka ove godine kad su se počele primjenjivati odredbe Zakona i Pravilnika.

3.2 POREZNI OBVEZNIK

Kod definiranja obveznika poreza na dobit bitno je utvrditi obavlja li osoba gospodarsku djelatnost radi stjecanja dobiti, te prema tome u našem poreznom sustavu obveznici mogu biti pravne osobe (profitne ili neprofitne), uz određene uvjete i fizičke osobe (obrtnici i s obrtom izjednačena zanimanja).

Obveznik poreza na dobit po odbitku je „tuzemni isplatitelj koji plaća kamate, dividende, udjele u dobiti, autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe i koji plaća usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge inozemnim osobama“.¹⁵

Prema članku 2. Zakona porezni obveznik je:

1. „Porezni obveznik je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske¹⁶ koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi.
2. Porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident¹⁷).

¹⁵ Izvor: Porezna uprava, https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx (pristupano 14.10.2020.)

¹⁶ Prema članku 3. stavku 1. Zakona „rezidenti su u smislu članka 2. stavka 1. ovoga Zakona pravne i fizičke osobe čije je sjedište upisano u sudski ili drugi registar ili upisnik u Republici Hrvatskoj ili kojima se mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja nalazi u Republici Hrvatskoj. Rezidenti su i poduzetnici fizičke osobe s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Republici Hrvatskoj čija je djelatnost upisana u registar ili upisnik“. Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20)

¹⁷ Prema članku 3. stavku 2. Zakona „nerezidenti su osobe kojima nije utvrđena rezidentnost prema stavku 1. ovoga članka, prema posebnom zakonu ili međunarodnom ugovoru“. Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20)

3. Porezni obveznik je i fizička osoba koja utvrđuje dohodak na način propisan za samostalne djelatnosti prema propisima o oporezivanju dohotka ili koja počinje obavljati takvu samostalnu djelatnost ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak.
4. Fizička osoba iz stavka 3. ovoga članka obveznik je plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna.
5. Tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
6. Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.
7. Osobe navedene u stavku 5. i stavku 6. ovoga članka, koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.
8. Investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojem su osnovani nisu obveznici poreza na dobit.
9. Porezni obveznik je i svaki onaj poduzetnik ili njegov pravni slijednik koji ne potpada pod odredbe stavka od 1. do 8. ovoga članka, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje¹⁸.

¹⁸ Izvor: Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx?id=pro19 (pristupano 14.10.2020.)

3.3 UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE

„Porezna osnovica se utvrđuje u skladu sa računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, ali se uvećava ili umanjuje sukladno odredbama Zakona“.¹⁹ Shodno tome, računovodstvena dobit uvećava se za iznos porezno nepriznatog troška ili se umanjuje za iznos poreznih olakšica.

Od 1. siječnja 2017. godine omogućeno je utvrđivanje osnovice prema novčanom načelu za porezne obveznike koji u prethodnom poreznom razdoblju nisu ostvarili prihode veće od 3.000.000,00 kuna (tada), trenutno je prag 7.500.000,00 kn. Ukoliko je obveznik koji želi utvrđivati osnovicu prema novčanom načelu obveznik i poreza na dodanu vrijednost (PDV), mora primjenjivati postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama, sukladno propisu o PDV-u.²⁰

Način utvrđivanja porezne osnovice prema novčanom načelu obveznik je dužan primjenjivati najmanje tri porezna razdoblja (ukoliko zadovoljava propisane uvjete).

Tuzemni obveznici, obveznici sa sjedištem u RH, plaćaju porez na dobit na svu dobit, iz zemlje i inozemstva, dok inozemni obveznici, sa sjedištem u inozemstvu, koji u RH imaju stalnu poslovnu jedinicu, plaćaju porez na dobit samo na dobit ostvarenu od poslovanja u Hrvatskoj.

Kod poreza na dobit po odbitku osnovica je „bruto iznos naknade koju tuzemni isplatelj (ili inozemni za nastupe inozemnih izvođača) plaća nerezidentu – inozemnom primatelju“.²¹

Pojedine udruge, ustanove i sl. neprofitne pravne osobe, čije osnivanje nije bilo primarno s ciljem ostvarivanja profita, ali obavljanjem određenih djelatnosti utječu na tržište i neoporezivanjem bi stekle neopravdane povlastice, moraju se upisati u registar obveznika poreza na dobit. Oni podnose zahtjev za plaćanje poreza u paušalnom iznosu Poreznoj upravi u roku od 15 dana od početka poreznoga razdoblja. Člankom 5.b Zakona propisano je da obveznici poreza na dobit iz članka 2. stavka 7. Zakona, dakle „neprofitne pravne osobe koje obavljaju određenu gospodarsku

¹⁹ Članak 5. stavak 1. Zakona (NN 177/04-32/20)

²⁰ Članak 125.i Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 73/13, 148/13,143/14, 115/16, 106/18, 121/19; Rješenje USRH 99/13, 153/13)

²¹ Izvor: Porezna uprava https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx (14.10.2020)

djelatnost, mogu osnovicu poreza na dobit utvrditi u paušalnom iznosu ako u prethodnom poreznom razdoblju nisu po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarili prihode veće od 7.500.000,00 kuna²².

Sukladno članku 11.a Pravilnika porezni obveznici koji ispunjavaju uvjete iz članka 5.b Zakona paušalnu osnovicu poreza na dobit utvrđuju kao:

1. „razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 85% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti do 300.000,00 kuna
2. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 80% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 300.000,01 do 500.000,00 kuna
3. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 75% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 500.000,01 do 1.000.000,00 kuna
4. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 70% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 1.000.000,01 do 2.000.000,00 kuna
5. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 60% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 2.000.000,01 do 3.000.000,00 kuna
6. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 50% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom

²² Članak 5.b Zakona

razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 3.000.000,01 do 4.000.000,00 kuna

7. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 40% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 4.000.000,01 do 5.000.000,00 kuna

8. razliku između ukupno ostvarenih godišnjih prihoda od gospodarske djelatnosti i porezno priznatih rashoda u visini 30% tog iznosa, ako porezni obveznik u poreznom razdoblju ostvaruje ukupni godišnji prihod od gospodarske djelatnosti od 5.000.000,01 do 7.500.000,00 kuna“.²³

U nastavku je prikazan primjer poreznog rješenja u postupku utvrđivanja paušalne osnovice poreza na dobit i plaćanja paušalnog poreza na dobit.

²³ Izvor: Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 17.10.2020.)

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED _____
ISPOSTAVA _____

KLASA: UP/I-410-23/2020-028/00x
URBROJ: 513-

Mjesto, datum

OIB: _____

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured _____, Ispostava _____ na temelju članka 95. stavak 1. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20), članka 11. Zakona o Poreznoj upravi („Narodne novine“ br. 115/16, 98/19) i članka 5.b Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20) u predmetu utvrđivanja godišnjeg paušalnog poreza na dobit i mjesečnog iznosa paušalnog poreza na dobit donosi:

POREZNO RJEŠENJE

- I. Poreznom obvezniku _____, OIB: _____, koji obavlja djelatnost iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama ili nekretninama u zakupu utvrđuje se od dana 01. siječnja 2019. godine, do donošenja novog rješenja
 1. Godišnja paušalna osnovica poreza na dobit u iznosu od 34.500,00 kn.
 2. Godišnji paušalni porez na dobit (12%) u iznosu od 4.140,00 kn.
 3. Mjesečni paušalni porez na dobit u iznosu od 345,00 kn.
- II. Utvrđeni iznos mjesečnog paušalnog poreza na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja na račun broj HR _____ uz obveznu naznaku modela "HR68" i poziva na broj odobrenja (primatelja) „1970 - OIB“.
- III. Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza obračunava se i plaća zatezna kamata.
- IV. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

OBRAZLOŽENJE

Porezni obveznik podnio je dana 15. siječnja 2020. godine, zahtjev za plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu od obavljanja gospodarske djelatnosti od 01. siječnja 2019. godine, koja se sastoji od djelatnost iznajmljivanja i upravljanja vlastitim nekretninama ili nekretninama u zakupu.

U provedenom postupku utvrđeno je da porezni obveznik ispunjava uvjete utvrđivanja paušalne osnovice poreza na dobit i plaćanje paušalnog poreza na dobit propisanih člankom 5.b Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20).

Prihodovni razred, godišnja paušalna osnovica poreza na dobit, godišnji paušalni porez na dobit i mjesečni paušalni porez na dobit utvrđeni su temeljem članka 11.a Pravilnika o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20).

Godišnji paušalni porez na dobit plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dobit sukladno članku 11.a stavku 7. Pravilnika o porezu na dobit.

Na nepravodobno uplaćeni iznos poreza plaća se zatezna kamata sukladno članku 130. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20), članka 29. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05, 125/11 i 78/15, 29/18) i članku 3. Zakona o kamatama („Narodne novine“ br. 94/04, 35/05).

Porezni obveznik dužan je podnijeti izvješće (obrazac PD-PO) u roku 15 dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se izvješće podnosi te je obavezan sukladno članku 5.b stavak 5. Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20), razliku godišnjeg paušalnog poreza uplatiti s danom podnošenja izvješća.

Ako tijekom poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje osnovice poreza na dobit u paušalnom iznosu i plaćanje paušalnog poreza na dobit iz članaka 5.b. stavka 1. Zakona o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18), Porezna uprava ukinut će rješenje o godišnjoj osnovici poreza na dobit u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dobit u skladu s člankom 34. Zakona.

Žalba ne odgađa izvršenje ovog rješenja temeljem članka 186. stavka 2. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20).

Slijedom iznijetog riješeno je kao u izreci rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Ministarstvu financija - Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak, u roku od 30 dana od dana primitka rješenja. Žalba se predaje u dva primjerka ovom Područnom uredu neposredno ili putem pošte preporučeno ili elektroničkim putem u sustavu e-Porezna, a može se izjaviti i usmeno na zapisnik.

Na žalbu se plaća 35,00 kn upravne pristojbe prema stavku 1. Tar. br. 3. Tarife upravnih pristojbi iz Priloga I. Uredbe o Tarifama upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 128/19).

SLUŽBENA OSOBA

Ime Prezime

DOSTAVITI:

1. Obvezniku
2. Pismohrana, ovdje

Slika 4 Primjer Poreznog rješenja kod utvrđivanja poreza na dobit u paušalnom iznosu

Izvor: Izradila autorica prema podacima PU

3.3.1 RAZLIKE U POREZNOJ I RAČUNOVODSTVENOJ OSNOVICI

Šimurina i sur. (2018:155) pojašnjavaju kako „s obzirom na to da porezni propisi ne priznaju dobit ili gubitak iskazan u računovodstvu kao poreznu osnovicu već samo kao polaznu veličinu, potrebno je u svrhe poreza prilagoditi tu polaznu veličinu za određene iznose prihoda i rashoda“²⁴. Osnovica se može korigirati za stalne ili privremene razlike.

3.3.2 STALNE RAZLIKE

Odnose se na razlike koje nastaju u jednom razdoblju, a ne poništavaju se u budućnosti i mogu imati pozitivan ili negativan financijski učinak.

Stalne razlike sa pozitivnim financijskim učinkom gdje se učinci očituju u trajno umanjenoj obvezi poreza na dobit odnosno u trajno uvećanoj neto dobiti, mogu biti računovodstveni prihodi koji su trajno porezno nepriznati i porezni rashodi trajno računovodstveno nepriznati.

„U računovodstvene prihode koji su trajno porezno nepriznati ubrajamo:

- prihode od dividendi i udjela u dobiti,
- prihode od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela ako su bili uključeni u poreznu osnovicu,
- prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja koja su u prethodnim poreznim razdobljima bila uključena u poreznu osnovicu, a nisu isključena iz porezne osnovice kao porezno priznati rashod.“²⁵

„Porezni rashodi koji su trajno računovodstveno nepriznati

- opravdani troškovi za školovanje i stručno usavršavanje zaposlenika,
- opravdani troškovi projekata znanstvenih i razvojnih istraživanja,
- amortizacija koja nije bila porezno priznata u prijašnjim razdobljima“²⁶ (Šimurina i sur., 2018:156).

²⁴ Šimurina i sur., (2018:155)

²⁵ Šimurina i sur., (2018:156)

²⁶ Šimurina i sur., (2018:156)

Kod stalnih razlika sa negativnim financijskim učinkom, učinci su izraženi u trajno uvećanoj obvezi poreza na dobit odnosno u trajno umanjenoj neto dobiti.

„Porezni prihodi koji su trajno računovodstveno nepriznati:

- preniske vjerovničke rente s povezanom osobom nerezidentom,
- skrivene isplate dobiti.

Računovodstveni rashodi koji su trajno porezno nepriznati:

- rashodi od vrijednosnih usklađenja dionica i udjela (nerealizirani gubici) ako su bili iskazani u rashodima,
- svota amortizacije iznad propisanih svota
- 50% troškova reprezentacije (ugošćenja, darova s otisnutim znakom tvrtke ili proizvoda ili bez njega, troškove odmora, sporta, rekreacije, razonode, zakupa automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor) u visini troškova nastalih iz poslovnog odmora s partnerom,
- 50% troškova, osim troškova osiguranja i kamata, nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se na osnovi korištenja sredstva za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća,
- manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak
- troškove prisilne naplate poreza ili drugih davanja,
- kazne koje izriče mjerodavno tijelo,
- zatezne kamate između povezanih osoba,
- povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama,
- darovanja u naravi ili novcu, ako su veći od 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini
- kamate koje nisu porezno priznati rashod prema Zakonu o porezu na dobit
- rashodi utvrđeni u postupku nadzora s pripadajućim PDV-om, porezom na dohodak, prirezom porezu na dohodak, te obveznim doprinosima koji su nastali u

svezi skrivenih isplata dobiti, te izuzimanja dioničara, članova društva i fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu od koje se plaća porez na dobit, te s njima povezanim osobama,

- svi drugi rashodi koji nisu izravno u svezi s ostvarivanjem dobiti i druge svote povećanja porezne osnovice, a koji nisu bili uključeni u poreznu osnovicu²⁷ (Šimurina i sur., 2018:157).

3.3.3 PRIVREMENE RAZLIKE

Privremene razlike obuhvaćaju razlike između računovodstvene dobiti i one utvrđene u porezne svrhe koje nastaju u jednom razdoblju, a ukidaju se u budućnosti. Nastaju jer se razdoblje u kojemu su neke stavke prihoda i rashoda ubrojene u oporezivu dobit razlikuje od razdoblja u kojemu su one ubrojene u računovodstvenu dobit. Definirane su MRS-om 12 - Porez na dobit i HSFI-om 14 – Vremenska razgraničenja.

Privremene razlike mogu biti vidljive privremene razlike i nevidljive privremene razlike.

„Vidljive privremene razlike mogu biti oporezive i odbitne privremene razlike.

Privremene razlike u financijskim izvještajima u Hrvatskoj mogu nastati na temelju rashoda:

- od amortizacije dugotrajne imovine
- od vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca
- od vrijednosnog usklađenja zaliha
- od vrijednosnog usklađenja financijske imovine
- od rezerviranja“ (Šimurina i sur., 2018:160).

3.4 POREZNI GUBITAK

Prema članku 17. Zakona „ako se u postupku utvrđivanja porezne osnovice utvrdi negativna osnovica, porezni obveznik ima porezni gubitak. Porezni gubitak prenosi se i nadoknađuje

²⁷ Šimurina i sur., (2018:157)

umanjivanjem porezne osnovice u narednih pet godina²⁸, prvo za gubitke starijeg datuma. Porezni gubitak utječe na poslovanje društva jer nema porezne obveze i nema obveze plaćanja predujmova poreza za buduće razdoblje. Pravo prijenosa neiskorištenog gubitka kod statusnih promjena prenosi se na pravnog sljednika. Ono počinje teći u trenutku statusne promjene tj. u razdoblju u kojem je sljednik stekao pravo prijenosa. Novost u PD obrascu za 2019. godinu je dio IX. Pregled neiskorištenih prava na prijenos gubitaka prema godinama nastanka, tako da takav pregled nije potrebno više predavati zasebno uz prijavu.

U nastavku je prikazan primjer porezne prijave poreznog obveznika ABC d.o.o. koji je u 2019. godini iskazao gubitak u iznosu od 5.750,00 kn, a preneseni gubitak iz prethodnog razdoblja iznosi 11.668,72 kn tako da nema utvrđene porezne obveze, kao ni predujmova za naredno razdoblje (vidi Slika 5).

MINISTARSTVO FINANCIJA				OBRAZAC PD	
POREZNA UPRAVA				2019	
Područni ured:					
Ispostava:					
PRIJAVA POREZA NA DOBIT					
za razdoblje od 01.01.2019. do 31.12.2019.					
<small>(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)</small>					
Osobni identifikacijski broj (OIB)				22233344455	
Naziv / ime i prezime poreznog obveznika					
ABC d.o.o.					
Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja				5	

²⁸ Izvor: Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/ layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 17.10.2020.)

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE		
		u kunama i lipama
R. br.	Opis	Svota
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	3.304.822,77
2.	UKUPNI RASHODI	3.434.504,87
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	0,00
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	129.682,10
II. POVEĆANJE DOBITI/SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	14.880,59
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	97.400,81
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora, troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja i zatezne kamate između povezanih osoba (čl. 7. st. 1. t. 6., 8. i 12. Zakona)	
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30c Zakona)	
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	11.650,00
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)	
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI/SMANJENJA GUBITKA (red. br. 5. do 25.)	123.931,40

III. SMANJENJE DOBITI/POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	
28.	Nerealizirani dobici (čl. 6., st. 1., toč. 2. Zakona)	
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	
30.	Ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6., st. 2. Zakona)	
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl.15. Pravilnika)	
35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI/POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)	
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	5.750,70
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	11.668,72
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	17.419,42
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	

49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	
51.	Ukupni iznos poticanja investicija (r. br. 49. + r. br. 50.)	
52	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	
56.	Uplaćeni predujmovi	48,00
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	12 0,00

IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA									
Godina→	Prethodna razdoblja po godinama								Porezno razdoblje
	2.011	2.012	2.013	2.014	2.015	2.016	2.017	2.018	2.019
Događaj↓	Iznosi (u kunama - cijeli broj)								
Preneseni gubitak						161.480	158.965	67.496	11.669
Dobit u poslovnoj godini						2.515	91.469	55.827	
Gubitak u poslovnoj godini				161.480					5.751
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje				161.480	158.965	67.496	11.669		

Slika 5 PD obrazac za 2019. godinu poreznog obveznika ABC d.o.o.

Izvor: Izradila autorica

²⁹ Obrazac PD za 2019. preuzet iz RRIF (2020) https://www.rrif.hr/preuzimanje_datoteka.html (pristupano 24.10.2020.)

No, kako je obveznik dostavio ispravak prijave, na što prema članku 76. st.3 OPZ-a ima pravo najkasnije u roku od tri godine od isteka roka za njeno podnošenje (uz obrazloženje da se propustilo otpisati potraživanje vlasnika u korist prihoda, jer se vlasnik istih odrekao), iznos prihoda je uvećan (vidi Slika 6).

Uvećanjem prihoda mijenja se i porezna osnovica, koja sada, nakon ispravka iznosi 152.580,58 kn. Porez na dobit se obračunava po stopi od 18% obzirom na visinu prihoda koji su ostvareni u prethodnom razdoblju³⁰, te porezna osnovica iznosi 27.464,50 kn.

Međutim, predujmovi koji se zadužuju po podnesenim prijavama u 2020. godini obračunavaju se po stopi od 12% za sve obveznike kojima visina prihoda ne prelazi prag od 7,5 milijuna kn. Tako u ovom slučaju mjesečni predujam za naredno razdoblje iznosi 1.525,81 kn ($152.580,58 \times 12\% = 18.309,66/12$), a ne 2.288,70 kn koliko bi iznosio da se iznos obveze utvrđene po stopi od 18% dijeli sa 12 mjeseci³¹ ($27.464,50/12$).

U dijelu obrasca Pregled neiskorištenih prava na prijenos gubitaka prema godinama nastanka, prije i nakon ispravka, može se uočiti i razlika u prenesenim gubicima nakon iskazivanja dobiti, jer je ostvarenom dobiti u 2019. godini iskorišten ukupni iznos prenesenog gubitka, te više nema neiskorištenog gubitka koji bi se prenosio u sljedeće razdoblje.

³⁰ Prag od 7,5 mil. kn primjenjuje se za porezna razdoblja sa početkom od 1.1.2020.

³¹ Broj mjeseci u poreznom razdoblju

R. br.	Opis	Svota
I. DOBIT/GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	3.474.822,77
2.	UKUPNI RASHODI	3.434.504,87
3.	DOBIT (r. br. 1. - r. br. 2.)	40.317,90
4.	GUBITAK (r. br. 2. - r. br. 1.)	0,00
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	164.249,30
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. - r. br. 37.)	152.580,58
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	11.668,72
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. - r. br. 40.)	
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	152.580,58
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	18,00%
44.	Porezna obveza (r. br. 42. x r. br. 43.)	27.464,50
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	27.464,50
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	27.464,50
56.	Uplaćeni predujmovi	48,00
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	27.416,50
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	12 1.525,81

IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA									
	Prethodna razdoblja po godinama								Porezno razdoblje
Godina→	2.011	2.012	2.013	2.014	2.015	2.016	2.017	2.018	2.019
Događaj↓	Iznosi (u kunama - cijeli broj)								
Preneseni gubitak						161.480	158.965	67.496	11.669
Dobit u poslovnoj godini						2.515	91.469	55.827	164.249
Gubitak u poslovnoj godini					161.480				
Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje					161.480	158.965	67.496	11.669	

Slika 6 Ispravljeni PD obrazac za 2019. godinu poreznog obveznika ABC d.o.o.

Izvor: Izradila autorica

3.5 POREZNA STOPA

Članak 28. Zakona propisuje da se porez na dobit plaća na utvrđenu poreznu osnovicu po stopi:

1. „12% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna, ili
2. 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01³² kuna“.³³

Porez na dobit po odbitku se sukladno članku 31. Zakona „plaća po stopi 15%, osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 12%“³⁴, „20 % na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili

³² Na postupke podnošenja Prijava poreza na dobit za 2019. godinu primjenjuju se odredbe Zakona i Pravilnika o porezu na dobit koje su bile na snazi do 31.12.2019. godine

³³ Izvor: https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro19 (pristupano 19.10.2020.)

³⁴ Izvor: čl. 31 st. 7 Zakona o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 17.10.2020.)

mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja³⁵ i „15% na naknade za nastupe inozemnih izvođača“³⁶.

3.6 POREZNO RAZDOBLJE

Porez na dobit utvrđuje se za porezno razdoblje koje je u načelu kalendarska godina. Porezno razdoblje, odnosno poslovna godina može biti i drugačije ukoliko to Porezna uprava na temelju zahtjeva poreznog obveznika odobri. Takvo razdoblje ne može biti kraće od 12 mjeseci i obveznik ga se mora pridržavati naredne tri godine. Porezna razdoblja mogu biti i kraća od 12 mjeseci u slučajevima koje, uz ostalo, propisuje članak 29. Zakona:

- 1) „Porez na dobit utvrđuje se za porezno razdoblje koje je u pravilu kalendarska godina.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Porezna uprava može na zahtjev poreznog obveznika odobriti da se porezno razdoblje i kalendarska godina razlikuju, pri čemu porezno razdoblje ne smije prelaziti razdoblje od 12 mjeseci. Izabrano porezno razdoblje porezni obveznik ne može mijenjati tri godine.
- 3) Porezno razdoblje čini dio poslovne godine ako je:
 1. razdoblje od početka poslovanja poreznog obveznika do kraja te poslovne godine
 2. razdoblje od premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz inozemstva u tuzemstvo do kraja te poslovne godine
 3. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do premještanja sjedišta ili upravljanja poslovima iz tuzemstva u inozemstvo
 4. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do dana spajanja ili podjele

³⁵ Izvor: čl. 31 st.12 Zakona o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 17.10.2020.)

³⁶ Izvor: čl. 31 st. 10 Zakon o porezu na dobit (NN 177/04-32/20), Internet stranice Porezne uprave, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 17.10.2020.)

5. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do otvaranja likvidacije ili stečaja
 6. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja stečaja do kraja poslovne godine
 7. razdoblje koje se nastavlja od otvaranja do okončanja postupka likvidacije,
 8. razdoblje koje se nastavlja na posljednju poslovnu godinu do okončanja poslovanja sukladno posebnim propisima.
- 4) Porezni obveznik koji namjerava pokrenuti postupke iz stavka 3. točaka 3., 4. i 7. u slučaju okončanja likvidacije i točke 8. ovoga članka, dužan je te postupke najaviti Poreznoj upravi najkasnije 30 dana prije početka obavljanja formalnih radnji prema nadležnim tijelima te dostaviti podatke o ovlaštenom poreznom savjetniku ako je on uključen u provođenje navedenog postupka.
- 5) Porezno razdoblje i obveza plaćanja poreza na dobit i vođenja poslovnih knjiga, prema propisima o računovodstvu za poduzetnike fizičke osobe iz članka 2. stavka 3. i 4. ovoga Zakona, počinje od početka poreznog razdoblja koje slijedi nakon poreznog razdoblja u kojemu su ispunjeni propisani uvjeti.
- 6) Obveza plaćanja poreza na dobit i vođenja poslovnih knjiga prema propisima o računovodstvu poduzetnike iz stavka 4. ovoga članka obvezuje sljedeće tri godine. U opravdanim slučajevima i na temelju pisanog zahtjeva poreznog obveznika taj rok može biti i kraći, o čemu Porezna uprava donosi rješenje. Opravdanim slučajevima osobito se smatraju cjelovita promjena djelatnosti koju obavlja porezni obveznik te značajno izmijenjeni uvjet (više od 50%) zbog kojeg je porezni obveznik promijenio način oporezivanja.³⁷

³⁷ Izvor: čl. 29 Zakona o porezu na dobit (NN 177/04-32/20) Porezna uprava, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro19 (pristupano 17.10.2020.)

4. POREZNA PRIJAVA

Obveznici poreza na dobit sastavljaju prijavu poreza na dobit na PD obrascu, čiji sadržaj propisuje Pravilnik. Kod utvrđivanja porezne osnovice odnosno poreznog gubitka primjenjuju se odredbe Zakona i propisi kojima su regulirani porezni poticaji poduzetnicima kroz sustav državnih potpora, te odredbe posebnih propisa kod korištenja poreznih olakšica koje umanjuju poreznu obvezu.

Pored Zakona i Pravilnika pri obračunu poreza i sastavljanju prijave primjenjuju se, između ostalog i sljedeći propisi:

- „Odluka o objavi kamatne stope na zajmove između povezanih osoba (NN 118/18)
- Zakon o računovodstvu³⁸ (NN 78/15 – 116/18)
- Hrvatski standardi financijskog izvještavanja³⁹
- Međunarodni standardi financijskog izvještavanja⁴⁰
- Zakon o porezu na dohodak (NN 115/16 - 121/19)
- Pravilnik o porezu na dohodak (NN 10/17 - 1/20)
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13 – 121/19; u nastavku: Zakon o PDV-u)
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (NN 79/13 - 1/20; u nastavku: Pravilnik o PDV-u)
- Zakon o trgovačkim društvima (NN br. 111/93 - 40/19; u nastavku: ZTD)
- Opći porezni zakon
- Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (NN 45/19, 35/20, 43/20)

U dijelu olakšica i poticaja primjenjuju se sljedeći propisi:

- Zakon o državnim potporama (NN 47/14 i 69/17)
- Zakon o poljoprivredi (NN 118/18)
- Pravilnik o državnim potporama sektoru poljoprivrede i ruralnom razvoju (NN 72/17).

³⁸ Zakon o računovodstvu

³⁹ Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (NN br. 86/15)

⁴⁰ Međunarodni standardi financijskog izvještavanja su međunarodni standardi kako su uređeni čl. 2. Uredbe (EZ) br. 1606/2002 (čl. 16. st. 2. ZOR-a)

- Pravilnik o načinu ostvarivanja porezne olakšice za obavljanje djelatnosti na području Grada Vukovara i na potpomognutim područjima (NN br. 18/18)
- Zakon o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu (NN 109/07 - 14/14)
- Pravilnik o sadržaju evidencije državne potpore za obrazovanje i izobrazbu (NN 9/19)
- Zakon o državnoj potpori za istraživačko – razvojne projekte (NN 64/18)
- Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko - razvojne projekte (NN 9/19)
- Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14 - 118/18)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06 - 110/15)
- Zakon o poticanju ulaganja (NN 102/15 – 32/20) i
- Uredba o poticanju ulaganja (NN 31/16 i 2/19) ⁴¹ (Dojčić, 2020:116)

Uz navedeno, „pri sastavljanju porezne prijave primjenjuju se i drugi propisi kojima su uređeni doprinosi, te posebni propisi kojima je uređeno poslovanje pojedinih poreznih obveznika (poslovanje banaka, osiguravajućih društava, investicijskih fondova, ustanova, udruga i drugih neprofitnih organizacija, djelatnosti rudarske i drugih eksploatacija mineralnih sirovina i slično)⁴² (Crvenković i sur., 2020:7).

Obveznici poreza na dobit dužni su voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća u skladu sa Zakonom o računovodstvu i prema odredbama HSFI-a i MSFI-a. Članak 33. stavak 1. Zakona propisuje da se „osnovica poreza na dobit utvrđuje na temelju podataka evidentiranih u poslovnim knjigama, koje se vode u skladu s propisima o računovodstvu i financijskim izvješćima koja se sastavljaju na temelju tih propisa (bilanca, račun dobiti i gubitka), ako Zakon ne određuje drukčije⁴³. Obveznici poreza na dobit koji utvrđuju porezne osnovice prema novčanom načelu također su obvezni primjenjivati računovodstvene propise i računovodstvene standarde, oni i u slučaju primjene novčanog načela sastavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka primjenom računovodstvenih standarda (HSFI-a), ali će poreznu osnovicu pri sastavljanju prijave poreza na dobit utvrđivati primjenom načela blagajne.

⁴¹ Dojčić, (2020:116)

⁴² Crvenković i sur., (2020:7)

⁴³ Članak 33. stavak 1 Zakona

Porezni obveznici koji su prema računovodstvenim propisima razvrstani u velike i srednje poduzetnike⁴⁴ i svi obveznici PDV-a⁴⁵ obvezno podnose porezne prijave putem sustava ePorezna u elektronskom obliku. Ostali porezni obveznici mogu poreznu prijavu predati neposredno u nadležnoj Ispostavi Porezne uprave, prema adresi sjedišta, ili poslati poštom preporučeno ili također putem sustava ePorezna.

Obveznici plaćanja paušalnog poreza podnose Izvješće o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu – Obrazac PD-PO.

4.1 ROKOVI PODNOŠENJA PRIJAVE

Prijavu poreza na dobit porezni su obveznici dužni podnijeti Poreznoj upravi najkasnije četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

Izuzetak su statusne promjene, gdje članak 35. stavak 7. Zakona propisuje da se prijava podnosi u slučaju:

- spajanja ili podjele u roku od 30 dana od isteka poreznog razdoblja,
- kod otvaranja likvidacije ili stečaja u roku od 30 dana od isteka poreznog razdoblja,
- kod okončanja postupka likvidacije, te kod okončanja poslovanja po skraćenom postupku bez likvidacije u roku od 8 dana od isteka poreznog razdoblja.

Shodno tome, za većinu obveznika rok za podnošenje poreznih prijava za prethodnu godinu ističe 30. travnja tekuće godine. Međutim, tijekom 2020. godine, nakon proglašenja epidemije zbog pojave bolesti COVID-19, nastale su posebne okolnosti propisane OPZ-om⁴⁶, te je određen novi datum, 30.lipanj 2020. godine, kao rok za dostavu prijave ostalih obrazaca i izvješća koji se podnose uz prijavu poreza na dobit (kao npr. PD-DOP, TZ, SR).

⁴⁴ Članak 35. stavak 3. Zakona

⁴⁵ Članak 74. stavak 6. OPZ-a

⁴⁶ Prema čl.107.a st.1 OPZ-a posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.

Crvenković i sur., (2020:17) pojašnjavaju da „za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, u skladu sa člankom 107.a stavkom 5. OPZ-a, mogu se, u odnosu na propisano OPZ-om ili posebnim poreznim propisima, na drugačiji način propisati rokovi, plaćanje PDV-a pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe. Temeljem navedenog, dana 9. travnja 2020. godine stupila je na snagu odredba čl. 71.s Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona⁴⁷ prema kojoj je rok za podnošenje prijave poreza na dobit produžen do 30. lipnja 2020. godine, a valuta utvrđene porezne obveze/povrata je odgođena do 31. srpnja 2020. godine.

Do navedenog datuma pomaknuti su rokovi za podnošenje drugih obrazaca i izvješća koja se u skladu sa Zakonom i drugim posebnim propisima podnose uz prijavu poreza na dobit ili iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dospijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje prijave poreza na dobit“⁴⁸(Crvenković i sur., 2020:17).

Obveznik koji od dana registracije na Trgovačkom sudu nije obavljao djelatnost, nema evidentiranog prometa na transakcijskom računu i promjena u poslovnim knjigama (osim uplate temeljnog kapitala), nije obavezan podnijeti poreznu prijavu već Poreznoj upravi dostavlja izjavu o poslovnoj neaktivnosti.

Obveznici plaćanja paušalnog poreza podnose PD-PO najkasnije 15 dana od dana isteka poreznog razdoblja za koje se izvješće podnosi (u pravilu 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu).

4.2 PRILOZI POREZNOJ PRIJAVI

Pravilnikom⁴⁹ je propisana obveza sastavljanja Izvješća o poslovnim događajima s povezanim osobama – Obrazac PD-IPO⁵⁰, ako su u poslovnim knjigama u poreznom razdoblju evidentirani poslovni događaji s povezanim osobama.

⁴⁷ Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (NN br. 45/19, 35/20, 43/20, 50/20, 70/20, 74/20, 103/20, 114/20)

⁴⁸ Crvenković i sur., 2020:17

⁴⁹ Članak 46. Pravilnika

⁵⁰ Članak 47.b Pravilnika

U 2020. godini prvi se put uz PD obrazac dostavljaju i podaci potrebni za utvrđivanje dobiti kontroliranog inozemnog društva, koja se uključuje u poreznu osnovicu, na obrascu Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva – Obrazac PD-KID⁵¹.

Obrazac PD-DOP dostavljaju fizičke osobe koje uz radni odnos obavljaju samostalnu djelatnost po kojoj osnovi su postale obveznicima plaćanja poreza na dobit.

Obveznici koji obavljaju djelatnosti navedene u čl. 5. Zakona o članarinama u turističkim zajednicama („Narodne novine“ br. 52/19) tada trebaju plaćati članarinu turističkoj zajednici i podnijeti Obrazac TZ 1.

Obveznici koji ostvaruju prihode od obavljanja djelatnosti⁵² propisanih člankom 114.a Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“ br. 69/99 - 90/18), dužni su plaćati indirektnu spomeničku rentu i podnijeti obrazac SR.

Bilanca (obrazac POD-BIL) i Račun dobiti i gubitka (obrazac POD-RDG) dostavljaju se u Financijskoj agenciji (FINA) radi statističkih i drugih potreba u za to propisanom roku, sukladno posebnim propisima i smatraju se dostavljenima uz prijavu poreza na dobit. Porezna uprava ih ipak može zatražiti od obveznika bez obzira što su isti dostavljeni i Financijskoj agenciji.

Ostali prilozi uz poreznu prijavu:

- „za kreditne institucije - podaci o ukupnom broju osoba kojima je izvršen otpis, ukupnom broju izvršenih otpisa i ukupnom iznosu otpisa izvršenih primjenom čl. 9. st. 5., 6. i 7. Zakona,
- posebna evidencija o iznosima porezno priznatih rashoda amortizacije dugotrajne imovine utvrđene na način propisan čl. 12. Zakona i čl. 22. st. 13. Pravilnika te iznose vrijednosnog usklađenja, od početka korištenja određene dugotrajne imovine,

⁵¹ Članak 39.c Pravilnika

⁵² Djelatnosti za koje su obveznici pravne i fizičke osobe dužne plaćati indirektnu spomeničku rentu, a u skladu s Odlukom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007 su Trgovina na veliko duhanskim proizvodima, Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom, Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama, Telekomunikacije (osim održavanja komunikacijske mreže i prijenosa radijskog i televizijskog programa), Novčarsko posredovanje, Pomoćne djelatnosti kod financijskih usluga, osim osiguranja i mirovinskih fondova i Djelatnosti kockanja i klađenja

- dokumentacija propisana čl. 12. Pravilnika, ukoliko se u poreznom razdoblju iskazuje umanjenje porezne osnovice temeljem prihoda od dividendi i udjela u dobiti;
- pregled podataka o sredstvu odnosno imovini iz čl. 22. st. 11. Pravilnika (porezni obveznik koji u dugotrajnoj imovini ima evidentirana plovila, zrakoplove, apartmane i kuće za odmor obvezan je sastaviti pregled podataka za pojedino sredstvo, odnosno imovinu);
- izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza, ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi,
- u slučaju statusnih promjena: bilancu, račun dobiti i gubitka s danom koji prethodi nadnevku nastanka statusne promjene, rješenje o upisu statusne promjene u trgovački registar, te ugovor o statusnoj promjeni (na koji način je provedena i na koji način se preuzima imovina),
- fizičke osobe koje su postali obveznici poreza na dobit od 1.1.2019., početnu bilancu na dan 1. siječnja 2019.,
- korisnici olakšica, oslobođenja, povlastica i poticaja dostavljaju obračune za iznose korištenih poreznih olakšica i oslobođenja, povlastica i poticaja,
- porezni obveznici koji koriste olakšice iz Zakona o poticanju ulaganja prilažu, uz potvrdu nadležnog ministarstva, kojom se utvrđuje da porezni obveznik ima status nositelja poticajnih mjera, godišnje pisano izvješće o izvršenju projekta ulaganja⁵³,
- porezni obveznici koji koriste olakšice prema Zakonu o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja, uz potvrdu nadležnog ministarstva o statusu nositelja poticajnih mjera, prilažu i godišnje pisano izvješće (o izvršenju investicijskog projekta, korištenju poticajnih mjera te očuvanju predmetne investicije i otvorenih radnih mjesta povezanih s tom investicijom)⁵⁴,
- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu prilažu evidenciju odnosno pregled opravdanih troškova obrazovanja i izobrazbe i izračun državne potpore za obrazovanje i izobrazbu,

⁵³ Članak 17. stavci 4. i 5. Zakona o poticanju ulaganja (NN 102/15 – 32/20)

⁵⁴ Članak 17. stavci 4. i 5. Zakona o poticanju investicija i unapređenju investicijskog okruženja (NN 111/12 i 28/13)

- porezni obveznici koji koriste pravo na državnu potporu za istraživačko-razvojne djelatnosti, za svaki projekt prilažu obrasce⁵⁵ propisane posebnim Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte,
- porezni obveznici koji ostvaruju pravo na korištenje poreznih olakšica, a obavljali su u 2019. djelatnost na potpomognutom području I. skupine ili području Grada Vukovara, prilažu potvrdu resornog ministarstva o korištenju olakšica, porezni obveznik koji umanjuje poreznu osnovicu za prekoračene troškove zaduživanja uz PD obrazac dostavlja pregled neiskorištenih prekoračenih troškova i pisano obrazloženje o načinu utvrđivanja prekoračenih troškova zaduživanja,
- poduzetnici koji obavljaju poduzetničku djelatnost u inozemstvu i na poreznoj prijavi su iskazali uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu, dostavljaju dokaze o porezu plaćenom u inozemstvu i obračune koji su dostavljeni inozemnim poreznim vlastima;
- drugi podaci po posebnom zahtjevu Porezne uprave (npr. bruto bilanca),
- neprofitne organizacije, koje su obveznici poreza na dobit za cjelokupnu djelatnost ili samo za gospodarsku djelatnost, podnose PD prijavu za djelatnost za koju su obveznici poreza na dobit → ako su obveznici poreza na dobit za cjelokupnu djelatnost, uz PD dostavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka sastavljene u skladu sa ZOR-om, a ako su obveznici poreza na dobit samo za dio djelatnosti, uz PD dostavljaju bilancu i račun dobiti i gubitka koje sastavljaju prema posebnim propisima,
- tuzemni isplatitelji koji su u 2019. inozemnim pravnim osobama plaćali naknade koje se oporezuju porezom po odbitku, dostavljaju preglede svih isplaćenih naknada s podacima o nazivu inozemnog primatelja, datumu i iznosu isplate i uplaćenom porezu kao i primijenjenoj stopi poreza po odbitku⁵⁶ (Dojčić, 2020:121).

⁵⁵ Obrazac 1 do Obrazac 3a iz Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Nar. nov., br. 9/19)

⁵⁶ Dojčić, (2020:121)

4.3 OBRAČUNAVANJE I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT

„Porez na dobit utvrđuje se za svako porezno razdoblje, prema poreznoj osnovici utvrđenoj za porezno razdoblje i propisanoj stopi“, nalaže stavak 1. članka 32. Zakona, a 2. stavak istog članka govori da je „porezni obveznik dužan sam utvrditi godišnju poreznu obvezu i platiti ju s danom podnošenja prijave“⁵⁷.

Na temelju porezne prijave za prethodno razdoblje, odnosno iskazane porezne obveze (red.br.53 u PD obrascu), plaćaju se predujmovi. Predujam se plaća mjesečno, do kraja mjeseca za prethodni mjesec u iznosu utvrđenom kad se porezna obveza za prethodno razdoblje podijeli sa brojem mjeseci istog razdoblja.

Plaćanjem utvrđenih predujmova poreza na dobit (kao i kod poreza na dohodak od samostalne djelatnosti) za buduće razdoblje postiže se ravnomjernost u podmirivanju porezne obveze kroz porezno razdoblje.

Nakon isteka razdoblja, iznos više plaćenog predujma poreza od iznosa utvrđene porezne obveze na osnovi porezne prijave, vraća se poreznom obvezniku ukoliko on to zatraži zahtjevom ili se pak može uračunati u sljedeće razdoblje.

Visina predujma može se izmijeniti u tijeku poreznog razdoblja, ako to zahtjeva porezni obveznik ili na temelju obavljenog poreznog nadzora ili nekih drugih raspoloživih podataka i činjenica o poslovanju obveznika. Prema tome, ako predujmovi poreza na dobit koji su utvrđeni temeljem podnesene porezne prijave ne odražavaju dobro poreznu obvezu za određeno porezno razdoblje, odnosno ne prate poslovni rezultat, mogu biti smanjeni ili povećani (Herceg, 2020).

Upravo je na tu mogućnost i značaj te odredbe Porezna uprava skrenula pozornost u Obavijesti poreznim obveznicima o smanjenju visine mjesečnih predujmova poreza na dobit (i dohodak) koja je 26. ožujka 2020. objavljena na mrežnim stranicama Porezne uprave.⁵⁸

⁵⁷ 9. travnja 2020. godine stupila je na snagu odredba čl. 71.s Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona prema kojoj je rok za podnošenje prijave poreza na dobit produžen do 30. lipnja 2020. godine, a valuta utvrđene porezne obveze/povrata je odgođena do 31. srpnja 2020. godine.

⁵⁸ Izvor: Porezna uprava, <https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/Vijest.aspx?NewsID=2881&List=Vijesti> (pristupano 19.10.2020.)

Sukladno članku 11.a Pravilnika, „godišnji porez na dobit u paušalnom iznosu plaća se tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesječja. Mjesečni iznos predujma poreza na dobit utvrđuje se na način da se obveza poreza na dobit u paušalnom iznosu (...) podijeli s brojem mjeseci poslovanja za koje se podnosi izvješće“.⁵⁹

Ukoliko je obvezniku prema dostavljenom izvješću utvrđena razlika za povrat, više plaćeni paušalni porez na dobit za proteklo porezno razdoblje može se vratiti obvezniku ako on to zahtjevom zatraži ili mu se uračunava u obvezu za buduće porezno razdoblje.

⁵⁹ Izvor: čl. 11.a Pravilnika o porezu na dobit (NN 95/05-59/20), https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro23 (pristupano 19.10.2020)

5. PODNOŠENJE PRIJAVE I PLAĆANJE POREZA NA DOBIT U UVJETIMA POSEBNIH OKOLNOSTI

Kako je i u prethodnim poglavljima već bilo spominjano, tijekom 2020. godine nastupile su posebne okolnosti uzrokovane proglašenjem epidemije bolesti COVID-19, te je došlo do izmjena brojnih poreznih i ostalih propisa kojima su uvedene mjere pomoći gospodarstvu, jer je provođenje protuepidemioloških mjera otežalo poslovanje poduzetnika, a neki od njih su trebali privremeno i obustaviti poslovanje.

U OPZ je uvršten pojam posebnih okolnosti, kao i odredbe o plaćanju poreza u posebnim okolnostima. Prema OPZ-u, „posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu“⁶⁰ (čl. 107.a OPZ-a).

Također OPZ-om je propisano da se za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, u skladu s čl. 107.a st. 5. OPZ-a, „mogu na drugačiji način propisati rokovi, plaćanje poreza na dodanu vrijednost pri uvozu te kod donacija, provedba mjera prisilne naplate, visina kamata te postupovne odredbe nego što je određeno OPZ-om ili posebnim poreznim propisima“⁶¹.

Obzirom je proglašenje epidemije nastupilo otprilike u vrijeme podnošenja prijave za 2019. godinu, dobrodošla je bila donesena odredba čl. 71.s Pravilnika o provedbi Općeg poreznog zakona koja je dana 9. travnja 2020. stupila na snagu, prema kojoj se „Prijava poreza na dobit podnosi Poreznoj upravi najkasnije do 30. lipnja tekućeg razdoblja“⁶², a valuta utvrđene porezne obveze/povrata je odgođena do 31. srpnja 2020. Spomenuta zakonska odredba obuhvatila je porezne obveznike koji nisu do 8. travnja 2020. podnijeli prijavu poreza na dobit.

⁶⁰ čl. 107.a st.1 Općeg poreznog zakona (NN 115/16-42/20), https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1625 (pristupano 19.10.2020)

⁶¹ čl. 107.a st.5 Općeg poreznog zakona (NN 115/16-42/20), https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1625 (pristupano 19.10.2020)

⁶² čl. 71.s Pravilnika o provedbi OPZ-a (NN 45/19-114/20)

Porezni obveznici u postupcima otvaranja stečaja, statusne promjene i drugog načina prestanka poslovanja nisu mogli primijeniti odgodu podnošenja prijave.

Iako, kako je rečeno, dobrodošla odgoda, kako roka za podnošenje prijave tako i valute plaćanja obveze odnosno povrata preplaćenog poreza, ponovno je uzrokovala neke nelogičnosti u pojedinim slučajevima.

Primjerice, u slučaju poreznog obveznika, pravne osobe XY d.o.o., OIB: 12345678910, iz Brdovca, koji je putem sustava ePorezna dana 23.04.2020. godine, u zakonom propisanom roku, dostavio Prijavu poreza na dobit za 2019. godinu po kojoj je utvrđena porezna obveza iznosila 64.179,98 kn, a uplaćeni predujmovi u proteklom razdoblju 427.021,86 kn, iz čega proizlazi razlika za povrat u iznosu od 362.841,88 kn. Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje iznose 5.348,33 kn (Slika 5).

VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. - r. br. 52.)	64.179,98
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	
55.	Porezna obveza (r. br. 53. - r. br. 54.)	64.179,98
56.	Uplaćeni predujmovi	427.021,86
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. - r. br. 56.)	
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. - r. br. 55.)	362.841,88
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	12
		5.348,33

63

Slika 7 Prikaz dijela VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja PD obrasca za 2019. godinu poreznog obveznika XY d.o.o., OIB: 12345678910

Izvor: Izradila autorica

Pravilnikom o provedbi OPZ-a, kao iznimka od Zakona, odgođena je obveza uplate poreza, ali i povrata preplaćenog poreza na dobit za 2019. godinu. Kako je predmetni obveznik podnio prijavu nakon 9. travnja 2020. godine, odnosno nakon stupanja na snagu spomenutog Pravilnika o

⁶³ Obrazac PD za 2019. preuzet iz RRIF (2020) https://www.rrif.hr/preuzimanje_datoteka.html

provedbi OPZ-a, na njega se primjenjuju odredbe članka 71.s koji propisuje da obveza/povrat dospijeva 31. srpnja 2020. godine, a ne danom podnošenja prijave.

Međutim, te se iznimke ne odnose na plaćanje predujmova. Sukladno čl.34 st.1 Zakona, predujam se plaća mjesečno do kraja mjeseca za protekli mjesec.

U konkretnom slučaju, predujmove za sljedeća porezna razdoblja, točnije za travanj (dospijeće 1. lipnja), svibanj (dospijeće 30. lipnja) i lipanj (dospijeće 31. srpnja), obveznik mora podmirivati iako je porez preplatio, obzirom da pravo na povrat dospijeva tek 31. srpnja 2020. godine.

6. ZAKLJUČAK

Za porez na dobit se može reći da je „mlad“ oblik oporezivanja i u našoj zemlji podložan je čestim promjenama. Hrvatska ulaskom u EU postaje otvorenija za poduzetničke aktivnosti domaćih, ali i stranih poduzetnika, te je potrebno konstantno prilagođavati načine njihova oporezivanja i usklađivati zakonsku regulativu, a u svrhu veće porezne konkurentnosti i izgradnje suvremenijeg poreznog sustava koji ne „guši“ poduzetništvo već doprinosi razvoju gospodarstva.

S tim ciljem predlažu se i daljnje promjene, pa je tako planirano snižavanje porezne stope sa 12% na 10% za one obveznike koji ostvare prihode do 7,5 milijuna kuna, što bi značilo dodatno porezno rasterećenje za veliku većinu poduzetnika.

Za poduzetnike koji nisu uspjeli pronaći svoje mjesto u poslovnome svijetu ili iz bilo kojeg razloga odluče prestati s poslovanjem, mogu to od 2019. godine učiniti na jednostavniji, brži i jeftiniji način nego do tada, pokretanjem skraćenog postupka bez likvidacije.

Sastavljanje i podnošenje porezne prijave u za to predviđenom roku, zakonska je obveza svakog poduzetnika, jer se temeljem podataka iskazanih u prijavi utvrđuje porezna obveza za prethodno razdoblje, odnosno poslovnu godinu, kao i predujmovi za buduće razdoblje.

Upravo plaćanje predujmova kod poduzetnika izaziva dosta negodovanja, ali ono je određeno s namjerom ravnomjernijeg plaćanja poreza na dobit (ali i dohodak kod samostalnih djelatnosti) tijekom razdoblja. U ovogodišnjim okolnostima otežanog ili onemogućenog rada nekih djelatnosti u poduzetništvu, došla je do izražaja mogućnost promjene visine predujmova.

7. IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Andrea Grizelj

Matični broj studenta: 1-378/17

Naslov rada: porez na dobit – porezna prijava i plaćanje poreza na dobit u Republici hrvatskoj

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

10. studeni 2020. godine

8. LITERATURA

8.1 KNJIGE

1. Cipek, K. i Eljuga, A., *Izravni, neizravni i imovinski porezi – povijesni pregled, značajke i komparativna analiza.* (2019). Zagreb: Porezni vjesnik
2. Crvenković, Š., Dominić, B., Grebenar, A., Herceg, M., Kalčić, R., Kraljić, J.,...Romančuk, T. (2020). *Prijava poreza na dobit za 2019. godinu.* Zagreb: Porezni vjesnik
3. Dominić, B., Grebenar, A. i Herceg, M., (2019). *Zakon o porezu na dobit s komentarom i provedbeni propisi.* Zagreb: Porezni vjesnik
4. Kliska S. i Santini G. (2006). *Vodič za razumijevanje poreza.* Zagreb: Rifin d.o.o.
5. Šimurina, N., Dražić Lutitsky, I., Barbić, D. i Dragija Kostić, M. (2018). *Osnove porezne pismenosti.* Zagreb: Narodne novine

8.2 ČASOPISI I GLASILA

1. Dojčić, I. (2020). Prijava poreza na dobit za 2019. *Financije, pravo i porezi.* 2/20, 116-168.
2. Guzić, Š. (2019). Računovodstveno i porezno motrište prestanka društva bez likvidacije. *RRIF,* 7/19. 53- 55.
3. Guzić, Š. (2020). Financijska i porezna izvješća za prestanak društva bez likvidacije. *RRIF.* 2/2020, 13-21.
4. Herceg, M., (2020). Izmjene u oporezivanju dobiti. *Financije, pravo i porezi.* 2/2020, 27-38.
5. Herceg, M., (2020). Oporezivanje dobiti u uvjetima posebnih okolnosti. *Financije, pravo i porezi.* 7/2020, 5-9.
6. Lukač, D. (2020). Članarina TZ- Obrazac TZ-1. *Financije, pravo i porezi.* 4/2020, 65-71.
7. Mahović Komljenović, M., (2020). Kontrolni postupci pri obradi prijave poreza na dobitak za 2019. godinu. *RRIF.* 7/2020, 59-68.
8. Paić Ćirić, M. i Lukač, D. (2020). Obračun članarina, renti i doprinosa za 2019. *Financije, pravo i porezi.* 1/2020, 137-149.
9. Slovinac, I., (2020). Obračun poreza na dobit u paušalnom iznosu. *Financije, pravo i porezi.* 1/2020, 254-256.

8.3 INTERNETSKI IZVORI

1. Banović, I., Blažić, H. i Drezgić, S. (2020). Utjecaj poreza na dobit na kretanje izravnih stranih ulaganja u zemljama članicama europske unije . *Zbornik Veleučilišta u Rijeci*, 8 (1), 41-58. <https://doi.org/10.31784/zvr.8.1.3> (10.10.2020)
2. Jelčić, B. i Bejaković, P. (2012). *Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj*. Zagreb <https://www.ijf.hr/upload/files/file/knjige/bejakovic-jelcic.pdf> (10.10.2020)
3. Ministarstvo financija, *Statistički prikaz MF-a br. 267, Zagreb Listopad – prosinac 2019.* <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/statistika/2019//267%20listopad%20-%20prosinac%202019.pdf> (14.10.2020)
4. Ministarstvo financija, Porezna uprava, https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/15/in2.vuk2019.sp.propisi.intranet/propisi.aspx (10.10.2020)
5. Ministarstvo financija, (2019). *Obrazloženja Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. i projekcija za 2021. i 2022. Vlade RH* <https://mfin.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/proracun/2020/Obrazlozenje%20Drzavnog%20proracuna%20Republike%20Hrvatske%20za%202020.%20i%20projekcija%20za%202021.%20i%202022..pdf> (pristupano 14.10.2020.)
6. Državni zavod za statistiku, 8.5.2020. *Broj i struktura poslovnih subjekata u ožujku 2020.* https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/11-01-01_01_2020.htm (14.10.2020)
7. Financijska agencija, <https://www.fina.hr/novosti> (22.10.2020)

8.4 ZAKONI I PROPISI

1. Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20)
2. Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine“ br. 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 146/12, 160/13, 12/14, 157/14, 137/15, 1/17, 2/18, 1/19, 1/20, 59/20)
3. Opći porezni zakonom („Narodne novine“ br. 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20)
4. Pravilnik o provedbi Općeg poreznog zakona (NN br. 45/19, 35/20, 43/20, 50/20, 70/20, 74/20, 103/20, 114/20)
5. Zakon o trgovačkim društvima („Narodne novine“ br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19)

9. POPIS SLIKA I GRAFIKONA

9.1 POPIS SLIKA

<i>Slika 1</i> Porezni sustav u republici Hrvatskoj.....	7
<i>Slika 2</i> Izravni porezi u Republici Hrvatskoj	8
<i>Slika 3</i> Podjela prema pripadnosti državnim/županijskim/gradskim/općinskim proračunima	8
<i>Slika 4</i> Primjer Poreznog rješenja kod utvrđivanja poreza na dobit u paušalnom iznosu.....	19
<i>Slika 5</i> PD obrazac za 2019. godinu poreznog obveznika ABC d.o.o.	26
<i>Slika 6</i> Ispravljeni PD obrazac za 2019. godinu poreznog obveznika ABC d.o.o.	29
<i>Slika 7</i> Prikaz dijela VIII. Porezna obveza nakon odbitka olakšica, oslobođenja i poticaja PD obrasca za 2019. godinu poreznog obveznika XY d.o.o., OIB: 12345678910.....	42

9.2 POPIS GRAFIKONA

<i>Grafikon 1</i> Prikaz prihoda od poreza ukupno i prihoda od poreza na dobit od 2016. do 2019.	9
---	---